

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/116/2007

POLACY O ZAANGAŻOWANIU MILITARNYM W AFGANISTANIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

W lipcowym sondażu¹ po raz kolejny zapytaliśmy Polaków o opinie dotyczące konfliktu w Afganistanie – z jednej strony o stosunek do polskiego zaangażowania w operację militarną w tym kraju, z drugiej zaś o perspektywy zaprowadzenia tam pokoju.

Przeważająca większość ankietowanych (77%) jest przeciwna udziałowi polskich żołnierzy w operacji NATO w Afganistanie, w tym co drugi wyraża swój sprzeciw w sposób zdecydowany. Niespełna co piąta osoba (18%) akceptuje militarne zaangażowanie Polski w tym kraju, jednak tylko 4% deklaruje całkowite poparcie. Wyniki lipcowego pomiaru nie wskazują na istotne zmiany opinii w tej sprawie od ubiegłego miesiąca. Można powiedzieć, że od października zeszłego roku zdecydowanie przeważa sceptyczny stosunek Polaków do angażowania się naszego kraju w ten konflikt.

Tabela 1

Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań															
	XII 2001		I 2002		II 2002*		IV 2002		X 2006**		I 2007		VI 2007		VII 2007	
	w procentach															
Zdecydowanie popieram	17	45	16	43	19	47	22	57	4	16	5	20	3	17	4	18
Raczej popieram	28		27		28		35		12		15		14		14	
Jest mi to obojętne	5		8		7		7		-		-		-		-	
Raczej nie popieram	23		24		22		18		29		30		30		27	
Zdecydowanie nie popieram	21	44	19	43	20	42	14	32	47	76	45	75	48	78	50	77
Trudno powiedzieć	6		6		5		4		8		5		5		5	

* Do lutego 2002 pytanie brzmiało: „Zaplanowano wyjazd 300 polskich żołnierzy do Afganistanu. Czy popiera Pan(i) tę decyzję czy też nie?”, natomiast w kwietniu 2002 jego treść była następująca: „W połowie marca grupa polskich żołnierzy wyjechała do Afganistanu. Czy popiera Pan(i) tę decyzję czy też nie?”

** W 2006 roku pytanie brzmiało: „Rząd podjął decyzję o zwiększeniu polskiego kontyngentu w siłach NATO w Afganistanie o tysiąc żołnierzy. Czy popiera Pan(i) tę decyzję czy też nie?”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (206) zrealizowano w dniach od 29 czerwca do 2 lipca 2007 roku na liczącej 1064 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Co prawda w grupie osób sprzyjających udziałowi polskiego kontyngentu w operacji afgańskiej nadal nieco więcej jest mężczyzn niż kobiet, jednak należy zauważyć, że w stosunku do poprzednich pomiarów dysproporcja ta znacznie się zmniejszyła i obecnie płeć nie ma większego wpływu na stosunek do tej kwestii. Sprzeciw wobec zaangażowania polskich żołnierzy w Afganistanie przeważa we wszystkich kategoriach społeczno-demograficznych, jednak w niektórych można zauważyć relatywnie dużą akceptację tego przedsięwzięcia. Stosunkowo często wśród zwolenników udziału Polaków w tej operacji są najmłodszy ankietowani, uczniowie i studenci, a także osoby z wyższym wykształceniem oraz – co w pewnym stopniu wiąże się z wykształceniem – respondenci oceniający własne warunki materialne jako dobre. Bardzo znikome poparcie, a przy tym wysokie odsetki sprzeciwu notujemy wśród rolników oraz w grupie pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych. W kategoriach wyróżnionych ze względu na poglądy polityczne nieco większą akceptację uzyskuje ta inicjatywa wśród osób o poglądach prawicowych i centrowych, najwięcej zaś oponentów ma wśród utożsamiających się z lewicą.

W potencjalnych elektoratach wybranych partii politycznych również dominują głosy sprzeciwu wobec udziału polskich żołnierzy w tej operacji. Stosunkowo najmniej przeciwników jest w grupie osób, które deklarują głosowanie na PiS (68%). Wśród sympatyków opozycyjnego PO trzy czwarte (75%) nie popiera tej inicjatywy, jeszcze więcej oponentów (81%) jest wśród zwolenników LiD. Należy zauważyć bardzo wyraźny sprzeciw w tej sprawie potencjalnych wyborców PSL, którzy powszechnie kwestionują polski udział w operacji afgańskiej.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	28	68	4
Samoobrona**	17	71	12
PO	23	75	3
Lewica i Demokraci	19	81	0
PSL**	4	96	0
Niezdecydowani	18	77	5
Niezamierzający głosować	13	80	7

* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR w badanej próbie nie zamieszczamy danych dotyczących elektoratu tego ugrupowania

** Dane dotyczące zwolenników tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na stosunkowo niewielkie ich liczebności w badanej próbie

Polacy w zdecydowanej większości są przeciwni udziałowi naszych żołnierzy w operacji NATO w Afganistanie oraz dość jednoznacznie (69% wskazań) wyrażają sceptyczny stosunek do możliwości zaprowadzenia pokoju w tym kraju. Zaledwie co szósty ankietowany (16%) jest odmiennego zdania. Nadal dość duża grupa respondentów (15%) nie ma wyrobionej opinii w tej kwestii.

Tabela 3

Czy uważa Pan(i), że operacja militarna NATO w Afganistanie przyczyni się do zapanowania pokoju w tym kraju?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	VI 2007	VII 2007
	w procentach	
Zdecydowanie tak	2	2
Raczej tak	14	14
PRZYCZYNI SIĘ	16	16
Raczej nie	44	38
Zdecydowanie nie	27	31
NIE PRZYCZYNI SIĘ	71	69
Trudno powiedzieć	14	15

Wszystkie wyróżnione kategorie społeczno-demograficzne charakteryzuje sceptyczny stosunek do możliwości poprawy sytuacji w Afganistanie. Można zauważyć, że najmłodszy ankietowany, a także uczniowie i studenci częściej niż inne grupy mają nadzieję na to, że operacja militarna przyczyni się do zaprowadzenia pokoju w tym kraju. Przekonanie takie częściej też deklarują osoby o prawicowych poglądach politycznych niż identyfikujący się z lewicą czy centrum.

Zachodzi również pozytywny związek ($V \text{ Cramera}=0,48$) między przekonaniem o tym, że w Afganistanie zapanuje pokój, a poparciem dla polskiego zaangażowania w tę misję. Osoby, które dostrzegają możliwość zaprowadzenia pokoju w tym rejonie, częściej (68%) są także zwolennikami udziału naszych żołnierzy w operacji afgańskiej. Natomiast ci, którzy sceptycznie postrzegają perspektywę pokoju w Afganistanie, prawie powszechnie (92%) deklarują, iż nie popierają uczestnictwa polskich żołnierzy w NATO-wskiej operacji militarnej w tym kraju.

Tabela 4

Czy uważa Pan(i), że operacja militarna NATO w Afganistanie przyczyni się do zapanowania pokoju w tym kraju?	Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	68	30	2
Nie	7	92	1
Trudno powiedzieć	19	58	23

Zdaniem ekspertów, operacja w Afganistanie może potrwać jeszcze wiele lat, a zatem pozytywne wyniki tych działań pojawią się, o ile w ogóle to nastąpi, dopiero za jakiś czas. Trudno więc się dziwić, że opinia publiczna wypowiada się sceptycznie o tej inicjatywie militarnej, która na razie jest daleka od ustabilizowania sytuacji w tym kraju, a dodatkowo pochłania kolejne ofiary wśród żołnierzy i cywilów.

Opracował

Michał FELIKSIĄK

A N E K S

Tabela 1. Czy popiera Pan(i) udział żołnierzy polskich w operacji NATO w Afganistanie czy też nie?

(%)

	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	77	5	1063
Płeć				
Mężczyźni	20	76	3	509
Kobiety	16	77	6	554
Wiek				
18-24 lat	37	61	1	154
25-34	22	75	4	188
35-44	16	79	5	174
45-54	15	81	4	195
55-64	16	79	5	144
65 lat i więcej	8	83	9	208
Miejsce zamieszkania				
Wies	17	76	7	414
Miasto do 20 tys.	23	74	3	141
20-100 tys.	12	83	5	214
101-500 tys.	22	74	4	173
501 tys.i więcej mieszk.	22	74	4	121
Wykształcenie				
Podstawowe	17	76	7	311
Zasadnicze zawodowe	18	78	4	283
Średnie	18	78	4	361
Wyższe	24	71	5	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	26	68	6	57
Prac.umysł.niż.szczebla	24	73	4	90
Pracownicy fiz.- umysł.	29	68	3	88
Robotnicy wykwalifikowani	16	82	2	95
Robotnicy niewykwalifik.	21	71	8	47
Rolnicy	8	88	3	56
Pracujący na własny rach.	17	76	7	47
Bierni zawodowo				
Renciści	10	85	5	78
Emeryci	9	83	8	247
Uczniowie i studenci	36	64	0	82
Bezrobotni	22	74	5	124
Gospodynie domowe i inni	16	80	4	52
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	25	71	4	135
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	16	79	5	69
sekt. pryw. poza rolnict.	24	73	3	229
prywatnym gosp. rolnym	9	87	5	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	17	81	3	73
301-500	18	78	3	154
501-900	14	80	5	233
901-1200	15	78	7	96
Powyżej 1200 zł	21	74	6	96
Ocena własnych war. mater.				
Złe	15	79	6	227
Średnie	17	78	5	513
Dobre	22	73	4	321
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	70	13	81
Raz w tygodniu	16	79	4	545
1-2 razy w miesiącu	25	73	2	178
Kilka razy w roku	20	76	4	159
W ogóle nie uczestniczy	15	77	8	100
Poglądy polityczne				
Lewica	14	84	2	157
Centrum	20	76	4	311
Prawica	22	73	5	305
Trudno powiedzieć	14	78	8	287

Tabela 2. Czy uważa Pan(i), że operacja militarna NATO w Afganistanie przyczyni się do zapanowania pokoju w tym kraju?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	69	15	1063
Płeć				
Mężczyźni	18	70	12	509
Kobiety	13	69	18	554
Wiek				
18-24 lat	24	63	13	154
25-34	18	67	15	188
35-44	15	71	14	174
45-54	17	72	11	195
55-64	13	70	17	144
65 lat i więcej	9	71	20	208
Miejsce zamieszkania				
Wieś	15	66	19	414
Miasto do 20 tys.	15	71	15	141
20-100 tys.	16	69	14	214
101-500 tys.	17	73	10	173
501 tys. i więcej mieszk.	17	75	8	121
Wykształcenie				
Podstawowe	13	63	25	311
Zasadnicze zawodowe	18	68	13	283
Średnie	15	75	10	361
Wyższe	20	71	8	109
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	17	69	14	57
Prac. umysł. niż. szczebla	19	70	11	90
Pracownicy fiz.- umysł.	25	68	7	88
Robotnicy wykwalifikowani	13	76	11	95
Robotnicy niewykwalifik.	25	58	17	47
Rolnicy	14	63	23	56
Pracujący na własny rach.	18	75	8	47
Bierni zawodowo				
Renciści	13	74	13	78
Emeryci	9	74	17	247
Uczniowie i studenci	24	66	10	82
Bezrobotni	15	65	20	124
Gospodynie domowe i inni	14	59	27	52
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	20	69	11	135
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	16	72	12	69
sekt. pryw. poza rolnict.	20	71	8	229
prywatnym gosp. rolnym	14	61	25	60
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	72	16	73
301-500	17	71	11	154
501-900	12	75	13	233
901-1200	12	75	13	96
Powyżej 1200 zł	20	71	9	96
Ocena własnych war. mater.				
Złe	16	67	17	227
Średnie	15	70	16	513
Dobre	17	70	13	321
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	12	63	25	81
Raz w tygodniu	17	71	11	545
1-2 razy w miesiącu	17	65	19	178
Kilka razy w roku	14	66	20	159
W ogóle nie uczestniczy	12	76	12	100
Poglądy polityczne				
Lewica	11	80	9	157
Centrum	15	73	13	311
Prawica	23	66	12	305
Trudno powiedzieć	12	63	25	287